

**KONFERENCIA O PRISTÚPENÍ
K EURÓPSKEJ ÚNII
– ČIERNA HORA –**

**V Bruseli 10. júla 2026
(OR. en)**

AD 55/26

LIMITE

CONF-ME 19

DOKUMENT O PRISTÚPENÍ

Predmet: SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE
– kapitola 29: Colná únia

SPOLOČNÉ STANOVISKO EURÓPSKEJ ÚNIE

Rokovacia kapitola 29: Colná únia

Toto stanovisko Európskej únie vychádza zo všeobecného stanoviska pre konferenciu o pristúpení Čiernej Hory (AD 23/12 CONF-ME 2/12) a podlieha rokovacím zásadám, ktoré v ňom boli schválené, a to najmä:

- stanovisko, ktoré sa môže zaujať k iným kapitolám, nie je nijakým spôsobom dotknuté akýmkoľvek názorom, ktorý jedna alebo druhá strana vyjadrí k niektorej z rokovacích kapitol,
- dohody – aj čiastočné – dosiahnuté počas rokovaní o kapitolách, ktoré sa postupne skúmajú, nemožno do dosiahnutia celkovej dohody považovať za konečné,
- stanovisko podlieha požiadavkám stanoveným v bodoch 24, 28, 41 a 44 rokovacieho rámca.

EÚ nabáda Čiernu Horu, aby pokračovala v procese zosúlad'ovania s *acquis* EÚ – pričom poznamenáva, že pred pristúpením môže nadobudnúť účinnosť ďalšie *acquis*, aby zabezpečila jeho účinné vykonávanie a presadzovanie a aby už pred pristúpením vypracovala politiky a nástroje čo najviac podobné politikám a nástrojom EÚ.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 15/14 REV 2 CONF-ME 10 a AD 11/26 CONF-ME 10 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 29 v podobe, v akej bolo účinné k 16. aprílu 2026, ako aj jej vyhlásenie, že do dátumu svojho pristúpenia k Európskej únii ho bude pripravená vykonávať.

EÚ pripomína, že do zmluvy o pristúpení s Čiernou Horou považuje za potrebné zahrnúť okrem iného ustanovenia o týchto otázkach:

- ustanovenie, ktoré zabezpečí, že sa po pristúpení nepreruší platnosť dôkazov o pôvode vydaných pred pristúpením v rámci preferenčných dohôd uzavretých medzi Čiernou Horou a tretími krajinami; toto opatrenie je potrebné na účely zachovania a dodržiavania právnej istoty a dôvery hospodárskych subjektov,
- ustanovenia týkajúce sa režimu colné uskladňovanie, režimu aktívny zušľacht'ovací styk a režimu dočasné použitie; tieto ustanovenia sú potrebné na účely špecifikácie podmienok, za ktorých sa tieto postupy ukončia,
- ustanovenia týkajúce sa odpustenia, vymáhania a vrátenia cla; tieto ustanovenia sú potrebné na účely riadneho hospodárenia s vlastnými zdrojmi Európskej únie.

Ak príslušné ustanovenia odkazujú na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (prepracované znenie), vrátane jeho vykonávacích a delegovaných aktov, takéto odkazy sa považujú za odkazy na nový Colný kódex Únie, keď sa začne uplatňovať.

EÚ zastáva názor, že v akte o pristúpení by sa malo stanoviť, že Rada môže kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom vykonať úpravy ustanovení aktu o pristúpení, ktoré sa vzťahujú na colnú úniu a ktoré môžu byť nevyhnutné v dôsledku zmeny predpisov Únie. Takéto úpravy sa môžu vykonať už pred dátumom pristúpenia.

Colné predpisy

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora od začatia rokovaní o tejto kapitole v roku 2014 neustále zosúladzuje svoje vnútroštátne právne predpisy v colnej oblasti s colným *acquis* EÚ.

EÚ konštatuje, že colné predpisy Čiernej Hory sú vo všeobecnosti zosúladené s Colným kódexom Únie a so zodpovedajúcimi sekundárnymi právnymi predpismi, ako aj s *acquis* EÚ v oblasti vzájomnej administratívnej pomoci. Colné predpisy a príslušné vnútroštátne predpisy a súbory pravidiel obsahujú ustanovenia o všeobecných colných pravidlách a postupoch, o colnom statuse a tranzite, určovaní colnej hodnoty, nomenklatúrnom zatriedení tovaru a sadzbách, pravidlách pôvodu, systéme riadenia colných rizík a bezpečnostných aspektoch vrátane programu schválených hospodárskych subjektov (AEO), ktoré sú vo všeobecnosti zosúladené s príslušnými ustanoveniami Colného kódexu Únie.

EÚ okrem toho v oblasti nomenklatúrneho zatriedenia tovaru a sadzieb víta každoročné zmeny zákona o colnom sadzobníku, ktorými sa zabezpečuje neustále zosúladzovanie právnych predpisov Čiernej Hory s každoročnými zmenami nariadenia Rady č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

EÚ berie na vedomie, že v oblasti oslobodenia od cla sú právne predpisy Čiernej Hory vo veľkej miere zosúladené s *acquis* EÚ. EÚ očakáva, že Čierna Hora do dátumu pristúpenia zosúladí svoje pravidlá týkajúce sa výnimiek na dovoz piva v osobnej batožine cestujúcich s pravidlami EÚ. EÚ zdôrazňuje, že národné výnimky, ktoré nie sú povolené v EÚ, musia prestať platiť do dátumu pristúpenia Čiernej Hory k EÚ.

EÚ víta plán Čiernej Hory prijať nový zákon o centrálnom elektronickom priečinku, ktorým sa poskytne právny základ pre vykonávanie *acquis* EÚ v oblasti prostredia centrálneho elektronického priečinka v colníctve, ako aj posilnené regulačné ustanovenia o slobodných pásmach zamerané na zlepšenie kontrolných mechanizmov v rámci slobodných pásiem, zlepšenie colného dohľadu, transparentnosti a dodržiavania medzinárodných noriem.

EÚ tiež víta, že Čierna Hora ratifikovala Dohovor o spoločnom tranzitnom režime (CTC) a Dohovor o zjednodušení formalít pri preprave tovaru (SAD), ako aj to, že 1. novembra 2025 k uvedeným dohovorom pristúpila.

Pokiaľ ide o presadzovanie práv duševného vlastníctva colnými orgánmi, EÚ víta zosúladienie Čiernej Hory s *acquis* EÚ.

S ohľadom na colnú kontrolu tovaru kultúrneho charakteru EÚ konštatuje, že Čierna Hora je vo veľkej miere zosúladená s *acquis* EÚ. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby čo najskôr prijala zákon o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 116/2009, vykonávacieho nariadenia č. 1081/2012, nariadenia Rady č. 2019/880 a vykonávacieho nariadenia 2021/1079.

Pokiaľ ide o kontrolu peňažných prostriedkov v hotovosti colnými orgánmi, právny rámec Čiernej Hory upravujúci kontrolu cezhraničného pohybu peňažných prostriedkov v hotovosti sa ešte musí zosúladiť s *acquis* EÚ. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby v plnej miere zosúladiť svoje právne predpisy v oblasti kontroly peňažných prostriedkov v hotovosti s *acquis* EÚ.

EÚ konštatuje, že právny rámec Čiernej Hory v oblasti colnej kontroly drogových prekursorov je vo všeobecnosti zosúladený s *acquis* EÚ, a očakáva, že Čierna Hora dokončí jeho zosúladovanie do dátumu pristúpenia.

EÚ berie na vedomie značný pokrok, ktorý Čierna Hora dosiahla, ako aj jej záväzok uplatňovať celé *acquis* EÚ v kapitole 29 a transponovať do dátumu pristúpenia všetky jeho zmeny do svojich právnych predpisov. EÚ pripomína, že colné predpisy EÚ sa budú v Čiernej Hore priamo uplatňovať odo dňa pristúpenia, ako aj to, že Čierna Hora by mala prijať potrebné opatrenia na zrušenie alebo prípadne na zmenu ustanovení uvedených v príslušných dvojstranných dohodách, pri ktorých je možné, že by k dátumu pristúpenia neboli v súlade s *acquis* EÚ.

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby ju pravidelne informovala o vývoji a uskutočnených krokoch v súvislosti s ďalšou aproximáciou jej colných právnych predpisov s *acquis* EÚ.

EÚ konštatuje, že prijatím uvedených legislatívnych ustanovení sa splnili požiadavky prvého záverečného kritéria uvedeného v dokumente AD 33/14 CONF 27.

Administratívne a operačné kapacity

EÚ berie na vedomie záväzok Čiernej Hory, že bude pripravená zabezpečiť v čase pristúpenia jednotné a účinné vykonávanie *acquis* v colnej oblasti. EÚ očakáva, že Čierna Hora do dátumu pristúpenia splní záväzok zlepšiť svoju vykonávaciu kapacitu v colnej oblasti.

Administratívna organizácia

EÚ berie na vedomie pokrok colných orgánov Čiernej Hory pri posilňovaní svojej kapacity účinne vykonávať a presadzovať colné právne predpisy.

EÚ víta, že v októbri 2025 bol prijatý súbor pravidiel vnútornej organizácie a klasifikácie pracovných miest, v ktorom sa stanovuje organizačná štruktúra, ako aj počet a klasifikácia pracovných pozícií v colnej správe. EÚ konštatuje, že Čierna Hora v októbri 2024 prijala komplexnú podnikovú stratégiu a akčný plán v oblasti colnej správy na roky 2024 – 2026, ktoré dôsledne vykonáva. V auguste 2025 bola prijatá stratégia riadenia ľudských zdrojov na roky 2025 – 2026, ako aj stratégia odbornej prípravy.

EÚ ďalej berie na vedomie dobre fungujúci odbor colnej správy pre internú kontrolu a nabáda ho, aby ďalej pracoval nezávisle. EÚ víta proaktívny prístup colnej správy k vykonávaniu opatrení na predchádzanie korupcii a zabezpečenie vysokej úrovne integrity.

EÚ víta prijatie zákona o slobodných pásmach, ktorým sa rozširujú právomoci colných orgánov aj na kontrolu tovaru v slobodných pásmach a dohľad nad ním, pričom nabáda Čiernu Horu, aby bezodkladne zabezpečila jeho úplné vykonávanie.

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby pokračovala v posilňovaní administratívnej kapacity na efektívne vykonávanie a presadzovanie *acquis* EÚ v tejto kapitole. EÚ víta záväzky Čiernej Hory posilniť svoje colné kapacity, aby dokázala zvládvať väčšie objemy obchodu, plniť si povinnosti týkajúce sa výberu vlastných zdrojov EÚ, ako aj zabezpečiť rovnocennú úroveň kontroly tovaru prekračujúceho vonkajšie hranice EÚ po pristúpení Čiernej Hory k EÚ. EÚ Čiernej Hore pripomína, že musí posilniť vykonávanie a svoje digitálne kapacity v colnej oblasti, keďže krajina bude odo dňa pristúpenia zodpovedná za colné režimy a kontroly tovaru vstupujúceho do colnej únie EÚ a následne na jednotný trh.

EÚ preto víta, že sa Čierna Hora dôsledne zaviazala prijať do pristúpenia opatrenia na ďalšie zlepšenie kapacity colnej správy v oblasti ľudských zdrojov, odbornej prípravy, vybavenia na colné kontroly, merania výkonnosti, modernizácie colných režimov a postupov colného konania, zlepšenia kapacít colnej kontroly a presadzovania práva, ktoré umožnia účinne vykonávať *acquis*.

EÚ očakáva, že ju Čierna Hora bude pravidelne informovať o vývoji a krokoch prijatých v tejto súvislosti. EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora na posilnenie svojej vykonávacej kapacity pripravila viacero akčných plánov s konkrétnymi míľnikmi a cieľmi. Európska komisia bude vykonávanie týchto akčných plánov pozorne monitorovať. EÚ konkrétne očakáva, že Čierna Hora do dňa pristúpenia navýši počet colných úradníkov (vrátane odborníkov v oblasti IT) najmenej o 40 osôb na plný úväzok ročne (čo zodpovedá 10 % jej súčasného počtu). EÚ zdôrazňuje, že odo dňa pristúpenia bude musieť čiernohorská colná správa v záujme občanov a obchodných subjektov EÚ riadiť a kontrolovať hranice Čiernej Hory, ktoré sa stanú vonkajšími hranicami Únie.

EÚ konštatuje, že uvedené kroky spĺňajú požiadavky druhého záverečného kritéria uvedeného v dokumente AD 33/14 CONF 27.

Digitálne colné prostredie

EÚ podčiarkuje, že prístupenie k EÚ si vyžaduje plnú digitalizáciu colných režimov a prepojenie digitálnych systémov colnej správy Čiernej Hory s digitálnym colným prostredím EÚ.

EÚ pozitívne hodnotí, že Čierna Hora vykonáva fázu 6 nového počítačového tranzitného systému (NCTS) a že zlepšila svoje colné informačné systémy, ku ktorým pridala funkcie v oblasti colných vyhlásení a spracúvania rozhodnutí colných orgánov, automatizovaného riadenia rizík a spracúvania vopred poskytovaných údajov o námornej a poštovej doprave.

EÚ uznáva, že Čierna Hora prijala ambiciózne plány týkajúce sa vývoja všetkých digitálnych colných systémov, ktoré musí krajina mať k dispozícii, aby mohla vykonávať colné *acquis* EÚ v digitálnom prostredí, ktoré bude do dátumu prístupu plne zosúladené s normami a požiadavkami EÚ, a že zaistila požadované rozpočtové zdroje. EÚ berie predovšetkým na vedomie, že Čierna Hora prijala národný program na vývoj, testovanie a uvedenie do prevádzky 11 vnútroštátnych komponentov digitálnych colných systémov EÚ, ktoré sú darom finančnej správy Slovinskej republiky, ako aj automatizovaného systému vývozu (AES) a systému kontroly dovozu 2 (ICS2).

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby prijala podrobnejší národný program vykonávania, ktorý bude pre každú fázu projektu obsahovať konkrétne a dosiahnuteľné harmonogramy, míľniky a ciele, ustanoví sa ním spoľahlivý systém na monitorovanie priebežných míľnikov a vytvorí sa rámec riadenia, ktorým sa uľahčia otvorené diskusie s internými a externými zainteresovanými stranami. EÚ preto vyzýva Čiernu Horu, aby vytvorila vhodný systém riadenia, do ktorého sa zapoja rôzne útvary aj vrcholový manažment a ktorým sa bude riadiť a monitorovať požadované vykonávanie krokov v digitálnej oblasti a riešiť vzniknuté riziká. EÚ okrem toho vyzýva Čiernu Horu, aby v rámci colnej správy vybudovala a udržiavala kapacity na riadenie projektov v oblasti podnikania a IT (ľudské zdroje v rámci colnej správy) a zabezpečila nepretržitú podporu externých dodávateľov a zároveň podporovala účinnú spoluprácu a koordináciu s útvarmi Komisie. EÚ okrem toho vyzýva Čiernu Horu, aby vypracovala a zaviedla stratégiu prechodu a odbornej prípravy pre colných úradníkov a hospodárske subjekty a zároveň vyčlenila a zabezpečila zdroje na nepretržitý vývoj a údržbu systémov v súlade s vývojom digitálneho colného prostredia EÚ.

EÚ preto naliehavo vyzýva Čiernu Horu, aby pred prístupom výrazne zintenzívnila svoje úsilie v oblasti vývoja, testovania a vnútroštátneho zavádzania digitálnych systémov potrebných na digitalizáciu colných režimov, zabezpečenie automatizovaného riadenia rizík a riadne kontroly tokov tovaru, ako aj ochranu vonkajších hraníc EÚ.

EÚ zdôrazňuje, že je dôležité, aby Čierna Hora prijala primerané opatrenia na splnenie uvedených požiadaviek, keďže integrácia Čiernej Hory do colnej únie EÚ k dátumu prístupu bude možná len po tom, ako colná správa zavedie všetky požadované digitálne systémy EÚ. Súčasťou tohto procesu je zosúladenie vnútroštátneho digitálneho colného prostredia Čiernej Hory s normami a požiadavkami EÚ, aby sa zabezpečila pripojiteľnosť a interoperabilita a umožnilo sa pripojenie príslušných podnikov do digitálneho colného prostredia EÚ. Okrem toho musí Čierna Hora zabezpečiť realizáciu prístupu do centrálnych colných systémov EÚ a ich využívanie, vrátane integrácie do vnútroštátnych procesov a systémov.

EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby pravidelne poskytovala informácie o zavádzaní požadovaných digitálnych systémov EÚ vo svojom vnútroštátnom colnom prostredí. Komisia bude Čiernej Hore pomáhať a pozorne monitorovať jej pokrok pri realizácii programu zavádzania digitálnych systémov v colnej oblasti.

EÚ rozhodne zdôrazňuje, že na to, aby sa Čierna Hora mohla zúčastňovať na jednotnom trhu a colnej únii, bude musieť byť schopná do dňa pristúpenia implementovať príslušné colné právne predpisy a zaviesť všetky potrebné IT systémy EÚ v colnej oblasti zamerané na účinné uplatňovanie colného rámca. Čierna Hora musí byť schopná do dňa pristúpenia plniť právne predpisy v colnej oblasti a zaviesť príslušné IT systémy – v opačnom prípade by vzniklo veľké riziko, že sa stane vstupným bodom na obchádzanie pravidiel colnej únie. EÚ bude v snahe zabrániť takémuto riziku pozorne monitorovať, či Čierna Hora do pristúpenia riadne a včas vyvíja a realizuje funkcie colných IT systémov, a v tejto súvislosti by Čierna Hora mala Komisii každých šesť mesiacov od dátumu uzavretia tejto kapitoly predkladať správy o pokroku. Z nich bude Komisia vychádzať pri pravidelnom hodnotení pokroku Čiernej Hory v oblasti plnenia požiadaviek colnej únie až do pristúpenia.

EÚ konštatuje, že uvedené kroky spĺňajú požiadavky tretieho záverečného kritéria uvedeného v dokumente AD 33/14 CONF 27.

* * *

EÚ na základe uvedených skutočností konštatuje, že v tejto fáze nie sú potrebné ďalšie rokovania o tejto kapitole.

Monitorovanie pokroku v zosúlad'ovaní s *acquis* a v jeho vykonávaní bude pokračovať počas celých rokovaní. EÚ zdôrazňuje, že monitorovaniu všetkých uvedených špecifických otázok bude venovať osobitnú pozornosť s cieľom zabezpečiť administratívne kapacity Čiernej Hory, úplné zosúladienie právnych predpisov s *acquis* vo všetkých sektoroch, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, ako aj účinné vykonávanie a presadzovanie. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať prepojeniu medzi touto kapitolou a ostatnými rokovacími kapitolami. Záverečné hodnotenie súladu právnych predpisov Čiernej Hory s *acquis* a jej vykonávacích kapacít bude možné vykonať až v neskoršej fáze rokovaní. EÚ vyzýva Čiernu Horu, aby okrem všetkých informácií, ktoré môže EÚ požadovať na účely rokovaní o tejto kapitole a ktoré sa majú poskytnúť konferencii, pravidelne Rade pre stabilizáciu a pridruženie poskytovala podrobné písomné informácie o pokroku vo vykonávaní *acquis* a v posilňovaní svojich administratívnych kapacít.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa EÚ k tejto kapitole v prípade potreby vo vhodnom čase vráti.

EÚ berie na vedomie, že Čierna Hora vo svojich rokovacích pozíciách AD 15/14 REV 2 CONF-ME 10 a AD 11/26 CONF-ME 10 akceptuje *acquis* v rámci kapitoly 29 v podobe, v akej bolo účinné k 16. aprílu 2026. Ďalej berie na vedomie vyhlásenie Čiernej Hory, že bude pokračovať v procese zosúlad'ovania s *acquis* a že bude pripravená vykonávať ho odo dňa svojho pristúpenia k Európskej únii.

EÚ tiež pripomína, že v období od 16. apríla 2026 do ukončenia rokovaní sa môže prijať nové *acquis*.